

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 10 oktober 2002 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 05 juni 2003,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

1. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, in casu de architectuurhistorische, en socio-culturele waarde:

- als **stadsgezicht**:

Groeningestraat met begijnhofpark en Begijnhofstraat, gelegen te Kortrijk (Kortrijk), Groeningestraat(Kor) ;
bekend ten kadaster:

Kortrijk, 3e afdeling, sectie H, perceelnummer(s) 163B, 165B, 166B, 168B, 170B, 171B, 173B, 174B, 178B(DEEL), 184E, 208C(DEEL), 209B(DEEL), 211/2B(DEEL), 236/2, 236A(DEEL), 409B2, 409G2, 409M2, 409N2(DEEL), 588M, 588W, 591/4D, 591/5K, 591D2, 591L2, 591M2, 591R2, 591S2, 591W, 591Z, 592A, 593B, 594A, 595A, 596, 598C, 599K, 599L, 600C, 601, 604, 613G, 614L(DEEL), 617B(DEEL), 619B, 620A, 621E, 626L(DEEL), 627H, 627L, 628B, 629A, 630C, 631A, 631B, 632F, 632K, 634P, 634S, 635P, 635T, 635X, 635Y.

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven:

De Groeningestraat als zijnde een historisch belangrijke straat, met een 19de-eeuws uitzicht, evenwel met architectuur die teruggaat tot de 14de eeuw en met enkele belangrijke 18de-eeuwse panden. Belangrijk is ook de site van de vroegere Groeningeabdij waarvan het neerhof en enkele vroegere tuingronden, zoals de grote tuin en de siertuin, heden geïncorporeerd zijn in het Begijnhofpark. De Groeningestraat lag vroeger buiten de stadsomwalling die liep achter de O.-L.-Vrouwekerk; de huidige perceelsindeling volgt nog de stadsmuur en de lijn van de gedichte Nedervijver gelegen naast de stadsmuur. De Begijnhofstraat als zijnde een van de oudste straten van de stad, reeds vermeld in de 14de eeuw onder de naam "Raepsaetstraet".

De **historische waarde**, in casu de **architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven:

De Groeningestraat als zijnde een straat met belangrijke architecturale realisaties die de Kortrijkse architectuurgeschiedenis illustreren zoals onder meer de 16de- en 17de-eeuwse bouwstijl met de kapel en de overige resten van de Groeningeabdij, de Lodewijk XV-stijl, de empirestijl, de neoclassicistische bouwtrant, de neo-Vlaamse-renaissance en de architectuur beïnvloed door Arts & Crafts en Berlage.

De oostzijde van de Begijnhofstraat als zijnde een gaaf bewaarde en beeldbepalende eenheidsbebouwing uit 1855 met fraaie muurnis met beeld van St.-Rochus.

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

De Groeningestraat als zijnde een straat die een belangrijke rol speelt doorheen de Kortrijkse geschiedenis op het vlak van het religieuze leven, cf. de Groeningeabdij, het klooster der zusters Paulinnen, de woningen van kanunniken; van het verenigingsleven cf. de gildenhuisen en het Vlaams Huis; van het onderwijs, cf. Instituut ten Broele. De straat kende ook een hele industriële ontwikkeling.

De Groeningestraat als zijnde een straat met talrijke herenhuizen die een beeld geven van de wooncultuur van de begoede klasse doorheen de eeuwen heen.

Het Begijnhofpark en de Begijnhofstraat als zijnde een bufferzone voor het begijnhof dat als werelderfgoed beschermd is.

2. Omwille van het algemeen belang gevormd door de artistieke, historische, in casu de architectuurhistorische, en socio-culturele waarde:

- als **monument**:

Instituut Ten Broele, gelegen te

Kortrijk (Kortrijk), Groeningestraat(Kor) 1;

bekend ten kadaster:

Kortrijk, 3e afdeling, sectie H, perceelnummer(s) 614L(DEEL).

De **artistieke waarde** wordt als volgt omschreven:

Het huis Chomé omwille van het gaaf bewaarde rococo-interieur met o.m. oorspronkelijke vloeren, plafonds en wanden met rijkelijke Lodewijk XV-stucornamenten en een monumentale trappenhal met Lodewijk XV-trap met twee gesculpteerde trappalen.

De kapel omwille van het waardevol en intact bewaarde polychroom neobarokke interieur met sjabloonbeschildering.

De **historische waarde**, wordt als volgt omschreven:

Als een belangrijke historische site sinds de 15de-16de eeuw, die in de 16de eeuw dienst deed als refuge voor het Cisterciënserklooster van Wevelgem en die vanaf de eerste helft van de 19de eeuw verbonden is aan de orde van de H. Vincentius a Paulo die aldaar instaat voor het onderwijs.

De **historische waarde**, in casu de **architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven:

Het huis Chomé als zijnde een rococopand gebouwd tussen 1761 en 1765 in opdracht van het Kapittel van Onze-Lieve-Vrouw voor de kanunniken. Het pand omvat een waardevol rococo-interieur maar is sinds 1947 verbonden met de voormalige brouwerswoning van Vandemaele-Valcke, van de brouwerij "de Krone" door een gemeenschappelijk gevelparement. Dit laatste huis behield ten dele de oorspronkelijk interne structuur hetgeen blijkt uit de gestucte moerbalken soms voorzien van een balkslof.

De neobarokke kapel omwille van het gaaf bewaarde exterieur en interieur.

Het geheel is beeldbepalend in het straatbeeld van de Groeningestraat.

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

Als gebouwen die een belangrijke rol speelden in de religieuze en de onderwijsgeschiedenis van Kortrijk in het algemeen en van de Groeningestraat in het bijzonder.

Het huis Chomé als zijnde een 18de-eeuws woonhuis gebouwd tussen 1761 en 1765 i.o.v. het Kapittel van Onze-Lieve-Vrouw voor de kanunniken en aldus nauw verbonden met de nabij gelegen Onze-Lieve-Vrouwekerk, het huis maakt heden deel uit van het klooster van de congregatie van de H. Vincentius à Paulo.

De voormalige brouwerswoning als zijnde een herenhuis dat geïntegreerd werd in het klooster.

3. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, in casu de architectuurhistorische, waarde:

- als **monument**:

Het herenhuis, gelegen te

Kortrijk (Kortrijk), Groeningestraat(Kor) 5;

bekend ten kadaster:

Kortrijk, 3e afdeling, sectie H, perceelnummer(s) 617B(DEEL), 619B(DEEL).

De **historische waarde**, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

Als zijnde een woonhuis dat intrinsiek deel uitmaakt van de monumentale rij lijstgevels in de Groeningestraat, en derhalve belangrijk is in het straatbeeld.

Als zijnde een 19de-eeuws herenhuis met typerende enkelhuisplattegrond en aansluitende poort; het interieur bevat een grote traphal en een enfilade van salon en eetkamer in Franse stijlen, met nog deels bewaarde kleurstelling.

4. Wegens de artistieke, historische en socio-culturele waarde:

- als monument:

Het herenhuis, gelegen te

Kortrijk (Kortrijk), Groeningestraat(Kor) 7;

bekend ten kadaster:

Kortrijk, 3e afdeling, sectie H, perceelnummer(s) 620A(DEEL).

De **artistieke waarde** wordt als volgt omschreven:

Als zijnde een woonhuis met 18de-eeuwse interieurelementen zoals een trap met trappaal met rocaillesnijwerk. Het huis heeft ook fraaie interieurelementen toegevoegd bij de renovatie in 1922 zoals de aankleding van de woonkamer en de inrichting van de veranda.

De **historische waarde**, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

Als zijnde een 18de-eeuws woonhuis, mogelijk met oudere kern, met deels behouden 18de-eeuws interieur zoals o.m. de trap en de deuren op de tweede bouwlaag. Het woonhuis bewaart ook een opvallende kelder met graatgewelf gecombineerd met een lange gang met tongewelf; het dakspant is eveneens origineel.

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

Als zijnde een 18de-eeuws woonhuis, mogelijk met oudere kern, dat toebehoorde aan het kapittel van de nabijgelegen O.-L.-Vrouwekerk en door een kanunnik werd bewoond.

5. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, in casu de architectuurhistorische, en socio-culturele waarde:

- als **monument**:

Het woonhuis, gelegen te

Kortrijk (Kortrijk), Groeningestraat(Kor) 16;

bekend ten kadaster:

Kortrijk, 3e afdeling, sectie H, perceelnummer(s) 601(DEEL).

De **historische waarde**, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

Als zijnde een 18de-eeuws woonhuis met origineel dakspant, i.e. gordingenkap met schaar- en nokgebinte, steekschoren en enkele behouden moerbalken. De gevel vormt een onmisbare schakel in het vrij gaaf bewaarde straatbeeld van de Groeningestraat geritmeerd door lijstgevels.

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

Als zijnde een 18de-eeuws woonhuis dat lange tijd toebehoorde aan de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw.

6. Omwille van het algemeen belang gevormd door de artistieke, historische en socio-culturele waarde:

- als **monument**:

Het Vlaams Huis, gelegen te

Kortrijk (Kortrijk), Groeningestraat(Kor) 19;

bekend ten kadaster:

Kortrijk, 3e afdeling, sectie H, perceelnummer(s) 628B.

De **artistieke waarde** wordt als volgt omschreven:

Het kan aanzien worden als de belangrijkste vooroorlogse realisatie van Richard Acke.

De **historische waarde**, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

Als zijnde een gesamtkunstwerk waarin architect R. Acke het architecturale op zich nam en zijn broer V. Acke de interieuraankleding, cf. de nog vrij gaaf bewaarde gelagzaal. Dit vooroorlogs pand vormt een vrij sober maar monumentaal genootschapslokaal beïnvloed door de Arts-&Crafts en door de vormtaal van Berlage. De architecturale waarde van het pand werd van bij zijn ontstaan erkend, het verscheen in de contemporaine tijdschriften "La Cité" en de "Bouwgids".

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

Als verenigingslokaal voor de "Vlaamse Wacht", waarin o.m. belangrijke kunstenaars gegroepeerd waren. In dit pand werden tentoonstellingen van belangrijke Vlaamse kunstenaars gehouden.

7. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, in casu de architectuurhistorische, en socio-culturele waarde:

- als **monument**:

Het herenhuis, gelegen te

Kortrijk (Kortrijk), Groeningestraat(Kor) 35;

bekend ten kadaster:

Kortrijk, 3e afdeling, sectie H, perceelnummer(s) 635P(DEEL).

De **historische waarde**, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

Als zijnde een herenhuis met een 19de-eeuwse lijstgevel die een essentiële schakel vormt in het gaaf bewaarde straatbeeld. De woning heeft een typerend 19de-eeuwse plattegrond met een koetsdoorgang uitgevend op een traphal, waarrond de klassieke opstelling van spreekplaats, salon en eetkamer. Het huis omvat originele interieurelementen o.m. in de koetsdoorgang met gekasseide vloer, wandafwerking met pilasters en beeldennis en marmeren lambrisering; ter hoogte van de monumentale traphal met houten trap is er een in marmeren ingelegde vloer en wand met marmerimitatie; tevens zijn de plafonds en schouwmantels in de eetkamer, het salon en de kamers bewaard gebleven.

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

Als zijnde een pand dat deel uitmaakte van het 19de-eeuwse "Waterinstituut" van Dr. Vander Plancke en later omgebouwd werd tot herenhuis.

8. Omwille van het algemeen belang gevormd door de artistieke, historische, in casu de architectuurhistorische, en socio-culturele waarde:

- als **monument**:

Het herenhuis, gelegen te

Kortrijk (Kortrijk), Groeningestraat(Kor) 36;

bekend ten kadaster:

Kortrijk, 3e afdeling, sectie H, perceelnummer(s) 591L2(DEEL).

De **artistieke waarde** wordt als volgt omschreven:

als een pand dat een heel rijkelijk interieur omvat geïnspireerd op Franse neo-stijlen, zoals de neo-Lodewijk XIV-stijl.

De **historische waarde**, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

als zijnde een herenhuis van 1842, dat gaaf bewaard is zowel van buiten als van binnen, en dat geconcepieerd is volgens het enkelhuisplattegrond met koetsdoorgang uitgevend op de traphal enerzijds en op de tuin anderzijds.

De lijstgevel vormt een essentieel element in het gaaf bewaarde straatbeeld van de Groeningestraat dat grotendeels geritmeerd wordt door de opeenvolging van lijstgevels.

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

Als herenhuis typerend voor de levensstijl van een begoede handelaar.

9. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, in casu de architectuurhistorische, en socio-culturele waarde:

- als **monument**:

De voormalige Groeningeabdij met o.m. historische kapel, de kapel van de zusters Arme Klaren, grafmonument van de zusters Arme Klaren, het woonhuis voor het hoevepersoneel, de muur van de schuur, de afsluitingsmuren en de muurkapellen, gelegen te Kortrijk (Kortrijk), Groeningestraat(Kor) ;

bekend ten kadaster:

Kortrijk, 3e afdeling, sectie H, perceelnummer(s) 588M(DEEL), 588W(DEEL), 591S2(DEEL).

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven:

Als zijnde een historisch belangrijke site, met name de derde locatie van de Groeningeabdij, een kloostergemeenschap van monialen onder de orde van de Cisterciëncers gelegen op een uitgestrekt terrein buiten de stadsmuren maar binnen de vestingsmuren van 1577 en begrensd door de Houtmarkt, de Nedervijver of Zypte en het begijnhof en later bewoond door de zusters Arme Klaren.

De **historische waarde**, in casu de **architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven:

Als zijnde de historische kapel van de Groeningeabdij van 1593-1595 met westelijke aanbouw van 1615, die deels gesloopt werd in 1804 en vervolgens door de zusters Arme Klaren herbestedd werd. Deze kapel werd gerestaureerd volgens het volume van 1615, met driezijdig oostkoor.

Als zijnde de resten van het neerhof van de Groeningeabdij III, in casu de westelijke langsgevel van de dwarsschuur van 1645 en het huis voor het hoevepersoneel van 1600, dat ten tijde van de zusters Arme Klaren dienst deed als washuis. Dit huis omvat in de noordgevel sporen van vroegere muuropeningen in Balegemse steen en een tuitgevel met vlechtingen op de westzijde; de moerbalken en het gerestaureerde dakspanten verwijzen eveneens naar de oorspronkelijke fase.

Als zijnde de omheiningsmuren van de Groeningeabdij aan de kant van de Houtmarkt; met talrijke bouwsporen; reeds bij Sanderus zijn er aldaar muren afgebeeld met een poort.

Als zijnde de bewaarde elementen van het klooster van de zusters Arme Klaren die van 1845 tot 1978 de abdij grondig verbouwden; met name de kapel, de muurkapelletjes en het indrukwekkend grafmonument van de zusters Arme Klaren-Colletienen.

De **socio-culturele waarde**, wordt als volgt omschreven: als zijnde de historische kapel van Groeningeabdij waar vanaf ca. 1633 een grote verering bestond voor O.-L.-Vrouw van Groeninge en dat een van de drukst bezochte devotieoorden was van de Lage Landen.

10. Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, in casu de architectuurhistorische, en socio-culturele waarde:

- als **monument**:

Begijnhofhuizen van het Sint-Elisabethbegijnhof, gelegen te Kortrijk (Kortrijk), Begijnhof(Kor) 1, 3, 41; Begijnhofstraat(Kor) 8 A; bekend ten kadaster:

Kortrijk, 3e afdeling, sectie H, perceelnummer(s) 168C, 169B, 193B, 231.

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven:

Als zijnde huizen die deel uit maken van het Sint-Elisabethbegijnhof dat omstreeks 1280 ontstond in een belangrijke historische omgeving met name tussen de Onze-Lieve-Vrouwekerk en het kerkhof van de Sint-Maartenskerk op een terrein afgebakend door de stadswal.

De **historische waarde**, in casu de **architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven:

Als woonhuizen van het begijnhof, dat door zijn specifieke stedenbouwkundige structuur als het ware een stad in de stad vormt.

Als zijnde woonhuizen opgericht rondom de twee pleinen van het Sint-Elisabethbegijnhof waardoor het complex kan gedefinieerd worden als pleinbegijnhof.

Als zijnde voorbeelden uit twee bouwfasen van het begijnhof: enerzijds uit de 17de eeuw die een grote bloeiperiode vormde en waarin de meeste huizen heropgebouwd werden en anderzijds uit 1855 toen de Begijnhofstraat verbreed werd en de huizen Begijnhof nr. 1 en Begijnhofstraat 8A aan weerskanten van de Sint-Mattheuskerk aangebouwd werden.

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

Als zijnde woonhuizen behorende tot het Sint-Elisabethbegijnhof dat samen met de andere begijnhoven een uitzonderlijke getuigenis vormt van een sociaal en religieus verschijnsel ontstaan in de middeleeuwen.

Als zijnde huizen die deel uitmaakten van een kleine economische en religieuze entiteit met een vast patroon dat o.m. een kerk, conventen, een infirmerie en een groothuis omvatte.

als zijnde heden een kleine woonentiteit temidden van de grote stad.

Als zijnde huizen die op 2 december 1998 beschermd werden als werelderfgoed.

Art. 2. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 21-08-2003

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN